

schouder aan schouder

voor zorg

Onthaalbrochure - studenten

Centrale Sterilisatie Afdeling - HS

Welkom

Het team Centrale sterilisatie afdeling (CSA) heet je van harte welkom.

Je bent als nieuwe collega/student op onze dienst terecht gekomen. Je zal snel merken dat werken op onze dienst niet is zoals op een gewone afdeling. Vandaar dat deze brochure gemaakt is, het is een eerste kennismaking met de dienst. Het is de bedoeling dat je deze grondig doorneemt voor je aan je stage start.

We werken op de dienst met een aantal mentoren die je zullen begeleiden bij je stage. De mentor is je aanspreekpunt, maar iedereen op dienst zal je met veel enthousiasme zijn/haar steentje bijdragen om jou iets bij te leren. Als je vragen/problemen hebt, aarzel niet en maak dit bespreekbaar. Formele en informele evaluaties dragen bij tot de eindevaluatie. Zo kunnen we kort op de bal spelen en bijsturen waar nodig.

Op de volgende pagina's vind je een overzicht van de werking, afspraken opdat je op een vlotte en aangename manier je stage kan doorlopen.

Uiteraard staan niet alle details in de brochure. Als je nog vragen hebt, waar ik van overtuigd ben dat die er zeker zullen zijn, kun je steeds bij je mentor of hoofdverpleegkundige terecht. Aarzel niet en kom bij ons aankloppen voor raad of een luisterend oor, want jouw opvang en begeleiding is voor ons een prioriteit.

Alvast veel werk- en leergenoet gewenst!

Het CSA-Team

1. Voorstelling van de afdeling

Locatie

Je volgt route 123-124, dit zal je tot de dienst brengen. We bevinden ons op -1 in de D-vleugel van het ziekenhuis.

Er zijn op de CSA drie grote zones die onderscheiden worden: de onreine zone, reine- en steriele zone.

Team

Zorgmanager

Cardoen Nathan

Tel.: 059/555038

Nathan.cardoen@azsintjan.be

Hoofdverpleegkundige-CSA

Neirynd Kelly

Tel.: 059/555411

Kelly.neirynd@azsintjan.be

Verantwoordelijk apotheker

Apr. Bigler Kim

Kim.bigler@azsintjan.be

Medewerkers

We bestaan uit een team van verpleegkundigen en logistiek medewerkers. We voeren allemaal dezelfde taken uit ongeacht het diploma. We zijn met 11 teamleden.

Doelstelling van de dienst CSA

Alle medische hulpmiddelen in het ziekenhuis, die vanwege hun gebruik steriel moeten zijn, steriliseren we in een vooropgesteld proces van desinfectie, reiniging, samenstellen en verpakken, sterilisatieproces, controle op het cyclusverloop en vrijgave. Steriele medische hulpmiddelen voor 1-malig gebruik vormen hierop een uitzondering.

Afdelingsopdracht

De CSA bestaat uit 3 zones, waar telkens specifieke taken gebeuren.

- Onreine zone: Instrumenten worden gesorteerd, gespoeld, ultrasoon gereinigd en afgewassen (Machinaal (thermostabiel materiaal) of handmatig (thermolabel materiaal)).
- Reine zone: Instrumenten worden gecontroleerd op functionaliteit, de sets worden opnieuw samengesteld en ingepakt.
- Steriele zone: sets worden gesteriliseerd en worden na afkoeling weggezet op de daarvoor voorziene plaats.

Taken per zone

1. Onrein transport

Alle onrein transport van instrumentaria van operatiekwartier, verpleegafdelingen, consultaties, medisch technische diensten wordt naar de onreine zone van de CSA gebracht. Alle instrumenten worden beschouwd als gecontamineerd.

1.1 Onrein transport operatiekwartier

Het transport van operatiekwartier naar CSA gebeurt via de lift door de medewerker die verantwoordelijk is voor de onreine zone. Alle instrumentensets worden door de operatieverpleegkundige in een transportkar gezet. Transport naar CSA gebeurt altijd met gesloten deuren.

1.2 Onrein transport andere

De medewerkers van poliklinieken, consultaties brengen het onrein materiaal in gesloten boxen naar de CSA/onreine zone.

2. Onreine zone

Doel:

Zichtbare verontreiniging verwijderen. Dit kan machinaal en manueel. Algemeen geldt volgende regel: alles wat machinaal kan gereinigd worden, moet machinaal gereinigd worden. Het is belangrijk dat verontreinigingen zo snel mogelijk verwijderd worden, aangezien bloed water en mineralen bevat en dus corrosie op de instrumenten kan veroorzaken.

Kledij:

- Dienstkledij: groene broek en bovenstuk met korte mouwen) Klompen en haarmuts;
- witte plastic overschort;
- handschoenen met lang manchet;
- spatbril;
- mondmasker;
- handhygiëne.

Taken:

- ☞ Instrumenten worden open gelegd en gedemonteerd in RVS manden, waarbij de klemmen dakpansgewijs geplaatst worden. Het is belangrijk dat de manden niet overladen worden.
- ☞ Instrumenten worden manueel (voor holle instrumenten incl. doorborstelen) en automatisch gespoeld, waarna ze ultrasoon behandeld worden.
- ☞ Kleine en fijne instrumenten zijn erg delicaat en om beschadigingen te voorkomen, dienen deze in een gesloten doosje met fijne mazen geplaatst te worden.
- ☞ Het automatisch reinigings- en desinfectietoestel wordt beladen. Alvorens het toestel te starten is het belangrijk te controleren of de sproeiarmen vrij kunnen ronddraaien.
- ☞ Medisch materiaal dat dringend terug nodig is, wordt aangeduid met een rood label. Het is belangrijk om dit medisch materiaal voor te nemen.

3. Reine zone

Doel:

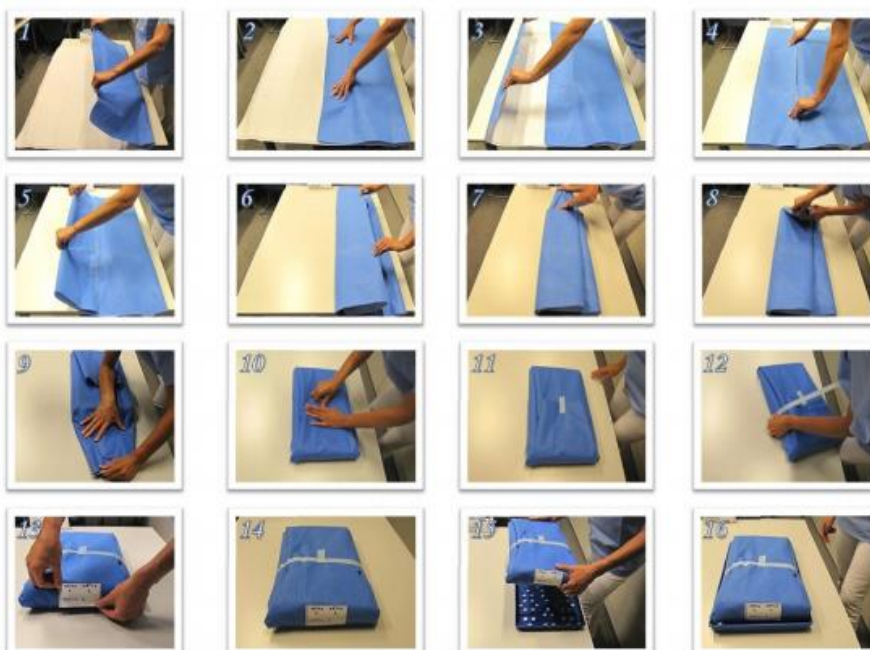
Gereinigd en gedesinfecteerd materiaal wordt opnieuw samengesteld/ gemonteerd, waarna het verpakt wordt voor sterilisatie.

Kledij:

- ☞ Dienstkledij (groene broek, en bovenstuk met korte mouwen, klompen en haarmuts)
- ☞ handhygiëne

Taken:

Medisch materiaal dat gereinigd en gedesinfecteerd werd, dient visueel geïnspecteerd te worden en dit op verontreinigingen en functionaliteit. Medisch materiaal komt daarnaast voor onder de vorm van een set of los. Afhankelijk van de vorm van voorkomen, is de verpakking anders en dient er op een andere manier gewerkt te worden. Medisch materiaal in een set of zwaar los medisch materiaal wordt ingepakt in KimGuard One Step inpakdoeken. Het overig los materiaal wordt ingepakt in zakken (laminaat of Tyvec®).

Figuur 1: Square fold inpaktechniek.

4. Steriele zone

Doel:

Gereinigd, gedesinfecteerd en verpakt medisch materiaal steriliseren. Hierbij worden micro-organismen gedood door coagulatie van eiwitten door het afgeven van de latente verdampingswarmte bij het condenseren van de stoom. Het is belangrijk dat alle te steriliseren oppervlakken in contact komen met de stoom.

Algemeen gelden volgende regels:

- 🕒 Alles dat in stoom kan gesteriliseerd worden, moet in stoom gesteriliseerd worden.
- 🕒 Alles wat op 134°C kan gesteriliseerd worden, moet op 134°C gesteriliseerd worden.

Kledij:

- 🕒 Dienstkledij: (groene broek, en bovenstuk met korte mouwen, klompen en haarmuts)
- 🕒 Handhygiëne

Taken:

Er zijn twee vormen van sterilisatie op de CSA aanwezig, met name **stoomsterilisatie en gasplasmasterilisatie**. Stoomsterilisatie gebeurt met behulp van een autoclaaf, gasplasmasterilisatie gebeurt met behulp van de STERRAD® NX®.

A. Stoomsterilisatie

Voor stoomsterilisatie wordt als volgt te werk gegaan:

De autoclaaf wordt beladen met behulp van karren, in geen geval mag het te steriliseren medisch materiaal los in de autoclaaf worden gelegd.

Het materiaal mag niet gestapeld worden en overvolle manden dienen vermeden te worden. Een mand is goed beladen als je een hand tussen de verpakte materialen kan brengen zonder dat daarbij de verpakkingen samengedrukt worden.

Laminaatzakken moeten schuin achterover in de mand te worden geplaatst. Het is verder ook nog belangrijk dat de ladingen zo homogeen mogelijk worden gehouden. Zware sets dienen onderaan gezet te worden en lichtere sets bovenaan.

Wanneer het sterilisatieproces werd beëindigd, wordt het goede verloop van de cyclus aan de hand van de cyclusgegevens (tijd, temperatuur en druk) geverifieerd. Controleer de intactheid, droogheid van de pakketten. Geef uiteindelijk na deze controles formeel vrij voor gebruik.

Op de autoclaaf worden routinetesten uitgevoerd om de kwaliteit van het stoomsterilisatieproces te waarborgen. Dit zijn:

De lektest op maandag: hierbij wordt bepaald of de autoclaaf in staat kan geacht worden de correcte ontluchting te halen. Deze test wordt één keer per week uitgevoerd, 's morgens voor gebruik op een koude kamer.

Bowie & Dick test: hierbij wordt bepaald of de ontluchting correct gebeurt en of de temperatuurverdeling in een pakket reproduceerbaar is. Deze test wordt dagelijks uitgevoerd, 's morgens voor gebruik op een warme kamer.

B. Gasplasmasterilisatie

Gasplasmasterilisatie is lage temperatuursterilisatie (50°C) en is geschikt voor thermolabiel medisch materiaal. Er wordt een diep vacuüm gecreëerd, waarbij waterstofperoxide toegelaten wordt. Waterstofperoxide gaat vervolgens over in gasvorm en dringt in het materiaal. Radiofrequentie wordt ingeschakeld en waterstofperoxide gaat over naar de plasmafase en micro-organismen worden vernietigd.

Voor gasplasmasterilisatie wordt als volgt te werk gegaan:

Bij het beladen van de STERRAD mogen materialen niet gestapeld worden en mogen de materialen ook de wanden van de kamer niet raken. Er worden tevens een chemische indicator en een biologische indicator bijgevoegd.

Na het beladen wordt een beladingsdocument ingevuld en het toestel wordt gestart. Hierbij is het belangrijk het juiste programma te kiezen, wat afhankelijk is van de lengte en diameter van het lumen van het instrument.

Wanneer het sterilisatieproces werd beëindigd, wordt een uitprint verkregen. Controleer de intactheid en omslag stoomindicator. Geef uiteindelijk formeel vrij na het uitvoeren van deze controle. De uitprint wordt geniet aan het ingevulde beladingsdocument en de chemische indicator wordt aan de uitprint bevestigd. Deze documenten worden

5. Rein transport

Doel:

Transport van steriel instrumentarium van CSA naar Operatiekwartier, poliklinieken, verpleegeenheden, consultaties en medisch-technische diensten. De goederen worden getrieerd naar de juiste plaats, na vrijgave van de goederen.

Kledij:

- Dienstkledij (Groene schort met korte mouwen, groene broek, klompen en haarmuts)
- Handhygiëne.

A. Rein transport OK

Het transport van CSA naar OK gebeurt via de reine lift door een CSA medewerker, werkzaam in de reine en steriele zone, met behulp van karren. Het transport moet op een zodanige manier gebeuren dat de steriliteit van de goederen gewaarborgd blijft. Sets mogen niet gestapeld worden op elkaar.

B. Rein transport andere:

Het steriel medisch materiaal wordt in de afhaalzone in de correcte mand geplaatst, waar medewerkers van de poliklinieken, consultaties en medisch-technische diensten (uitgezonderd OK) het medisch materiaal kunnen komen afhalen.

Organisatie

De CSA is open van 7.30u tot 20u en dit van maandag tot en met vrijdag. In het weekend is er een wachtdienst voorzien. Deze kan opgebeld worden op zaterdag, zon- en feestdagen tussen 8u en 18u.

Elke dag wordt er gewerkt met:

- 1 vroegdienst (V) 7.30u – 16u
- 1 dagdienst (D) 8u – 16.30u
- 2 korte laat (L) 10.30u – 19u
- 2 lange laat (L2) 11.30u – 20u
- 1 end (endoscopie) 10.30u – 19u

De hoofdverpleegkundige is aanwezig tussen 7.30u en 18u.

Hopelijk ken je een vlotte start op dienst en kan je veel leren in de stageperiode op CSA!